

A la vora del foc | Una dona, capellana? | Climent Forner

Maria Teresa Bossa i Solé, originària de Súria, és una noia de no encara cinquanta anys, que s'ha fet mediàticament famosa, sense pretendre-ho. Per què? Per ser religiosa de la Fraternitat de Maria Verge i, a més, delegada de Vida Consagrada del bisbat de Solsona? No: per haver-se responsabilitzat de la parròquia de Bagà que li ha estat confiada com si en fos la rectora (el rector oficial és Mn. Joan Francesc Casals i Cubinsà, que està ultimant els estudis de dret canònic a Roma). Una «capellana», doncs, la primera dona solsonina que exerceix com a tal? De fet, fora de dir missa i administrar sacraments, presta tots els altres serveis propis d'un capellà: cura del temple, despatx, catequesi, moviments apostòlics, atenció als malalts, administració, etc. V al a dir que no poques d'aquestes funcions i alguna altra molt d'agrair, com a l'assistència personal al rector, ja havien estat exercides de temps immemorial per les anomenades «majordones», i encara ho són, gràcies a Déu, i molt generosament per cert, per moltes santes feligreses anònimes; ara la Maria Teresa ho fa per primera vegada a la nostra diòcesi amb nomenament episcopal. Ja era hora, no?

Això, justament això, és el que ha despertat l'interès d'alguns mitjans de comunicació. Escàndol? Novetat? Un dels molts pecats que la nostra Santa Mare Església ha comès al llarg dels segles, condicionada sens dubte per les diverses cultures dominants però també per altres causes més profundes poc coherents amb

l'Evangeli, és la menysvaloració que ha fet de la dona. Això que sort n'ha tingut, de les dones, com a mares i catequistes per a conservar i transmetre la fe! Enaltint la Verge Maria, la Mare de Jesús, fins a núvols gairebé mítics, li devia semblar que ja feia prou en aquest sentit, mentre ella continuava amb el seu masclisme sense fissures. A poc a poc, però, sigui dit en honor de la veritat, ha anat canviant de criteri confiant a les femines, religioses consagrades o no, càrrecs de creixent responsabilitat, fins i tot dins la Cúria vaticana, i això és bo, molt bo. El dia que tant en els òrgans decisoris com en l'acció pastoral les mestresses de casa, ben representades, hi puguin dir la seva, com es transfigurarà el rostre de Déu, Pare i Mare, que ens dóna l'Església! Parlo del laicat femení, com podria parlar també del masculí, per bé que a aquest ja fa temps que se li estan confiant diversos ministeris. Algú ha dit que el laicat salvarà l'Església. Potser sí, sols ho deu saber l'Esperit Sant. El que és segur és que només se salvarà si creu de veritat en ella mateixa, redefinida pel Concili Vaticà II com a nou Poble de Déu, ja que, en principi, tots els batejats participem del sacerdoci de Crist, l'únic Sacerdot.

Bones reflexions a fer-nos arran d'aquest Any Sacerdotal i del tradicional Dia del Seminari celebrador diumenge vinent. Hem de pregar, sí, i molt, però amb la sola pregària no resoldrem la gravíssima crisi de vocacions que hi ha en l'actualitat.

Bisbe i preveres del bisbat de Vic davant el sepulcre del rector d'Ars. Foto: Anxiu

full

DIOCESÀ

SOLSONA | VIC

Llibres | Els tres darrers «Cuadernos Phase»

Són els següents:

Núm. 188 amb una selecció de «**Alabanzas y súplicas de las Iglesias orientales**». S'han escollit tenint en compte la diversitat de temes i formes d'expressió (Akathistos, Paràclisis... fins a sis apartats).

Núm. 189 amb una selecció de textos que són una «**Invitación al silencio. Silencio – Oración - Litúrgia**». Són set en total els autors dels quals es reproduïxen fragments dels seus escrits (Joan Pau II, Carlo M. Martini, Paul Lebeau, Bernard Sesboué, Pierre Yosif, Georges Beyron i Vincent Declaire).

Núm. 190 amb una presentació de «**La Eucaristía en el concilio de Trento**». Després d'una introducció del professor

Enrico Mazza, es reproduïxen en paral·lel, en llatí i traduïdes al castellà, les disposicions de l'esmentat concili sobre l'Eucaristia.

full diocesà | Solsona i Vic

DIRECTORS:

VIC: Josep Casals
Santa Maria 1, 08500 VIC
Tel. / Fax 93 885 07 09
Correu electrònic:
mitjans-comunicacio@bisbatvic.com
SOLSONA: Júlia Ayala
Plaça Palau 1, 25280 SOLSONA
Tel. 973 48 06 19
C/e: mitjans@bisbatsolsona.cat

EDICIÓ: Mitjans de Comunicació Social de cada Bisbat.

REDACCIÓ: Santa Maria, 1 - 08500 VIC

ADMINISTRACIÓ:
Rda. Camprodon 2, 08500 VIC
Tel. 93 889 14 78 / Fax 93 889 19 09

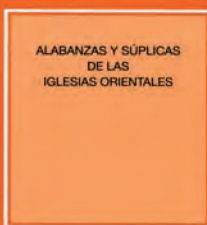
IMPRESSIÓ: Gràfiques Diac,
Ronda Camprodon 2, 08500 Vic

DIPÒSIT LEGAL: 14.355/60

El sacerdot, testimoni de la misericòrdia de Déu

«Quina cosa tan gran és un sacerdot! És l'amor del cor de Jesús.» Aquestes expressions de sant Joan Maria Baptista Vianney, que dintre poc serà declarat patró dels preveres de tot el món, són molt escaients per al Dia del Seminari en aquest Any Sacerdotal. Ell, amb la seva vida de servei, pregària i disponibilitat, va fer ben visible la gratuïta misericòrdia de Déu. Una inscripció que hi ha a la rectoria d'Ars resumeix així la seva fesomia pastoral: «Modest capellà rural, prevere de l'adoració, l'eucaristia, la reconciliació i home social; el rector d'Ars és un testimoni que també avui ens interpel·la.» Per això, el lema d'enguany ha estat inspirat per aquest rector rural francès del segle XIX. El seu ministeri traspasa el

temps i l'espai i les seves dimensions espirituals i socials han de ser un estímul en l'actual campanya. El Senyor continua cridant joves i adults a exercir la misericòrdia en el seu nom, a sembrar el perdó renovador i guaridor, a administrar, a favor de tots, els sacraments que ens porten a la vida. Cal que a les nostres diòcesis siguin nombrosos els joves que responguin a la crida vocacional. Hi ha necessitat de perdó i reconciliació; hi ha fam i set de Paraula veritable; hi ha nostàlgia d'un compromís definitiu; hi ha anhel de vida nova. Vols servir l'Església del Senyor amb la teva vida? Vols acompanyar els homes i dones que t'hauran estat encomanats perquè experimentin la compassió de Déu?

Diumenge IV de Quaresma | Cicle C

Lectura del llibre de Josuè (5,9a,10-12) [...]

Salm responsorial (Salm 33)

Tasteu i veureu que n'és de bo el Senyor.

Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians de Corint (5,17-21)

Germans, aquells qui viuen en Crist són una creació nova; tot el que era antic ha passat, ha començat un món nou. I tot això és obra de Déu, que ens ha reconciliat amb ell mateix per Crist i ens ha confiat a nosaltres aquest servei de reconciliació. [...]

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc (15,1-3, 11-32)

En aquell temps, veient que tots els cobradors d'impostos i els altres pecadors s'acostaven a Jesús per escoltar-lo, els fariseus i els mestres de la Llei murmuraven entre ells i deien: «Aquest home acull els pecadors i menja amb ells.» Jesús els proposà aquesta paràbola: «Un home tenia dos fills. Un dia, el més jove digué al pare: "Pare, dona'm la part de l'herència que em toca." Ell els repartí els seus béns. Pocs dies després, el més jove arplegà tot el que tenia, se n'anà cap a un país llunyà i, un cop allà, dilapidà els seus béns portant una vida dissoluta. Quan ho hagué malgastat tot vingué una gran fam en aquell país i començà a passar necessitat. Llavors es llogà a un propietari d'aquell país, que l'envià als seus camps a pasturar porcs. Tenia ganes d'atipar-se de les garrofes que menjaven els porcs, però ningú no li'n donava. Llavors

reflexionà dintre seu: "Quants treballadors del meu pare tenen pa de sobres, i aquí jo m'estic morint de fam! Aniré a trobar el meu pare i li diré: Pare, he pecat contra el cel i contra tu; ja no mereixo que em diguin fill teu; pren-me entre els teus treballadors." I se n'anà a trobar el seu pare.

»Encara era lluny, que el seu pare el veié i es commogué, corregué a tirar-se-li al coll i el besà. El seu fill li digué: "Pare, he pecat contra el cel i contra tu; ja no mereixo que em diguin fill teu." Però el pare digué als criats: "Porteu de pressa el vestit millor i vestiu-lo, poseu-li un anell i calçat, porteu el vedell gras per celebrar-ho, mateu-lo i mengem, perquè aquest fill meu, que ja donava per mort, ha tornat viu; ja el donava per perdut i l'hem trobat." I es posaren a celebrar-ho.

»Mentrestant el fill gran tornà del camp. Quan s'acostava a casa sentí músiques i balls i cridà un dels criats per preguntar-li què era allò. Ell li digué: "Ha tornat el teu germà. El teu pare, content d'haver-lo recobrat en bona salut, ha fet matar el vedell gras." El germà gran s'indignà i no volia entrar. Llavors sortí el pare i el pregava. Però ell li respongué: "He passat tants anys al teu servei, sense haver desobeït mai ni un sol dels teus manaments, i no m'has donat mai un cabrit per fer festa amb els meus amics, i ara que torna aquest fill teu després de consumir els teus béns amb dones públiques, fas matar el vedell gras?" El pare li contestà: "Fill, tu sempre ets amb mi, i tot el que jo tinc és teu. Però ara hem d'alegrar-nos i fer festa, perquè aquest germà teu, que ja donàvem per mort, ha tornat viu; ja el donàvem per perdut i l'hem trobat."»

L'evangeli d'avui | Joan Rius

El fill pecador i penedit ha esdevingut el protagonista d'aquesta paràbola; per això se n'ha dit del «fill pròdig». Però potser el personatge principal és el pare. El pare que en un famós retrat de Rembrandt té una mà masculina i una mà femenina: és el Déu Pare i Mare.

Si ens podem abstreure del to patriarcal de l'escena —que recorda les famílies rurals acomodades de fins fa poc— i ens centrem en els sentiments, quedarem admirats.

Un Déu que reparteix els béns. Un Déu que veu de lluny retornar el fill i es commou, que se li tira al coll i el besa. Tan eixuts que solem ser els homes en general, i els catalans en particular! El Déu que no perd ni un

instant en retrets i que fa parar taula pel banquet del Regne, per la gran festa dels retorns. El Déu que prega el germà gran —que segons la Llei ha actuat correctament, ha treballat a casa, ha estat submís— que s'afegeixi a la celebració. El Déu que li respon que s'alegra per haver retrobar l'ovella extraviada i la moneda perduda. Que s'alegra de la renaixença del fill com s'alegrarà per Pasqua de la resurrecció del Fill.

Quin és aquesta mena de Déu, Pare i Mare, de lògica sorprenent, de sentiments pregons, capaç d'alegrar-se i convidar tothom al gran banquet?

Jesús l'ha revelat, l'ha donat a conèixer, l'ha explicat.

Més de quatre-centes persones en la trobada de l'Hospitalitat

Manlleu.- L'actuació del conegut saxofonista Pep Poblet fou el número fort de l'acte lúdic que cloïa la XXXIII Trobada Comarcal de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lurdes, celebrada en aquesta ciutat, capital del Ter.

Evidentment, l'acte principal que encapçalà la diada va ser la celebració de l'eucaristia a l'església parroquial de Santa Maria, i fou presidida pel consiliari, Mn. Salvador Mundó, acompanyat pel rector de la parròquia, Mn. Joan Serrabassa, i pel consiliari de Pastoral de la Salut, Mn. Josep Parés. L'espaiosa església s'omplí a pleret de malalts, acompanyants i participants, que assistiren a la festa en nombre de 440 persones, ben comptades. Nota emotiva fou a l'hora de l'ofertori, la ballada d'una sardana a l'entorn de l'altar, peça musical composta per a commemorar els

cinquanta anys de la restauració de l'ermita de Lurdes de P rats de Lluçanès. La part cantada de la missa anà a càrrec del cor de l'Hospitalitat.

Sadollats en l'esperit, tots els assistents es dirigiren al pavelló municipal per refer-se en el cos. Taules ben disposades pels nombrosos voluntaris

manlleuencs i circumdants els acolliren i, després d'escoltar una afectuosa salutació de l'alcalde de Manlleu, Pere Prat, es disposaren a fer els honors a un bon dinar que culminà amb un brindis general per a tothom. Als llevants de taula es tingué un acte lúdic actuant un cantautor folclòric, un allargassat rapsode humorístic i en Pep Poblet i el seu saxo interpretant temes bo i passejant-se enmig de les taules. Al final, Andreu Prat, de l'organització, agrà la col·laboració obtinguda i el delegat comarcal de l'Hospitalitat, Sebastià Raurell, animà tothom a continuar amb esperança la ruta marcada i anuncià que la trobada de l'any vinent serà al jolli poble de Roda de Ter.

Una jornada curulla d'amistat i joia que deixà molt bon regust en tots els assistents, sempre a l'empara de la devoció a la Mare de Déu de Lurdes.

Breus

» **La Delegació de Joves del Bisbat de Vic**, té previst un recés de Quaresma que tindrà lloc al Santuari del Miracle, el dissabte 20 de març i l'endemà al matí. També, per al dia 29 de març, dilluns sant, ha previst una pujada a Montserrat on es farà el Viacrucis caminant per la muntanya. Més informació: www.jbvic.com o bé 696 008 841.

» **El Memorial Cassià Just** és un nou guardó que atorgarà la Generalitat, anualment, per a reconèixer persones, grups o institucions que destaquin per haver contribuït al diàleg interreligiós i entre diverses formes de pensament (convivència, cohesió social, defensa dels drets humans, dels drets i dignitat de les dones). Les candidatures podran ser presentades per qualsevol persona o entitat sense afany de lucre amb una biografia

de la persona o col·lectiu que hi aspiri. Cassià Just fou abat del Monestir de Montserrat des de 1966 a 1989.

» **La reforma de les sales de la rectoria de la parròquia d'Òdena** destinades a catequesi, reunions, concerts, etc. ha estat un fet durant l'estiu passat, amb una millora de les parets i del terra. Un equip de voluntaris hi ha contribuït en el pintat de les parets de les tres sales. També s'ha reposat un bonic vitrall dedicat a santa Llúcia, de l'any 1957, que ara torna a resplendir dins el temple parroquial de sant Pere, apòstol.

» **Una nova electrificació de les campanes de Calaf** s'ha dut a terme recentment a fi de reparar el deteriorament que impedia fer els tocs corresponents. De moment s'ha deixat l'antic rellotge esperant de poder-lo electrificar més endavant.

Gràcies, mossèn Ignasi Ribas | Maria V.

M'agrada el Full Dominical: l'evangeli, lectures, notícies variades, consells, llibres, comentaris; tota la presentació. A l'última pàgina, seccions com «A la vora del foc», sempre amb idees senzilles molt ben tractades i que em fan pensar.

En aquesta última pàgina hi havia publicat força Mn. Ignasi Ribas, manresà i molt enamorat de la natura. Ara, a causa de les males passades de l'edat, ja no pot col·laborar tal com abans feia. Ens ensenyava a estimar la terra, els arbres, les plantes, els fruits, les flors. Estimava la terra i la feia estimar. Sempre amb la presència de Déu en totes les coses.

Per l'amistat que m'uneix amb ell encara en parlem i recordant-ho els ulls se li humitegen. Parlem de l'olivera,

el cirerer, l'ametller, les sotragades quan, en plena florida, les glaçades feien mal a les flors, les herbes, els conreus. Jo, a vegades, li deia: «Parli'ns de les flors, les herbes», i allà sortia el romaní, l'espígol, la ginesta, la farigola, les violetes buscant la frescor de l'aigua. És tan agradable l'olor de les flors boscanes!

Mossèn Ignasi ja no ens pot alegrar amb les seves «xerradetes» (escrits) sobre la natura que tant estima, però sempre, sempre que veig una flor o sento el perfum d'alguna herbeta de primavera penso en ell, bon manresà, pagès de soca-rel, poeta enamorat de la terra i els fruits amb què Déu ens ha proveït.

Gràcies, Mn. Ignasi Ribas, pels seus bons consells i ensenyances!

Acceptar l'altre | Teresa Medina Casanovas

Acceptar l'altre amb la seva manera de ser i de pensar.

Acceptar l'altre amb les seves creences, saber-lo escoltar, sense imposar res.

Acceptar l'altre que sap opinar millor que tu d'un tema concret.

Acceptar l'altre que té unes qualitats diferents de les teves.

Acceptar l'altre sense enveja del que fa o del que té.

I, també, saber valorar els dons que hom ha rebut i posar-los al servei dels altres.

És una bona manera de poder créixer més tots. Perquè és entre tots que podrem construir un món millor.

El sant de la setmana | **Sant Domènec Savio (†1857)** | X.B.

Fill de família humil, ja des de la seva primera comunió va fer grans propòsits per viure a prop de Jesús i Maria. A dotze anys coneix Don Bosco, que va dur-lo a estudiar a Torí com un dels seus deixebles. El mateix fundador dels Salesians va descriure així la seva vida: «Sempre en la presència de Déu, un gran amor personal a Jesucrist i a la seva Mare i un compliment heroic del seus deures quotidians.» En la seva vida d'infant i d'adolescent va destacar, en definitiva, com una persona amb forta personalitat, gran capacitat d'esforç, un temperament meditatiu, que visqué una profunda comunió amb Déu. «Es descobriren en ell els meravellosos camins de la gràcia, i una adhesió permanent i sense reserves a les coses del cel que la seva fe va percebre amb gran

intensitat», digué d'ell Pius XII. Morí de pleuresia a quinze anys. És el patró dels adolescents.

L'adolescència és un temps molt important en la formació de la persona, amb les seves dificultats i oportunitats. Mai l'Església no hauria de donar per perduda aquesta franja d'edat. Hi ha exemples que ens ensenyen que un adolescent pot portar una vida cristiana i àdhuc descobrir una vocació de total lliurament a Déu.

La seva festa és el 9 de març.

Qui no porta la seva creu i em segueix, no pot ser deixeble meu (Lc 14,27) | Romà Casanova, bisbe de Vic

El cristià és aquell que enmig del món ha fet l'opció del seguiment de Crist. La vida del cristià està configurada amb Crist: viure amb Crist, viure en Crist. I aquestes dues realitats no són opcionals, són fonamentals; sense elles no hi ha veritable persona cristiana.

Quan parlem de seguir Crist enmig del món expressem que l'evangeli de Crist és la nostra mesura de la realitat. Quan parlem de viure en Crist expressem aquella unió de vida que neix del baptisme i s'expressa i alimenta en l'Eucaristia i en els sacraments de la vida cristiana. Quan parlem de seguir Crist i de viure en Crist no podem entendre sinó la vida del qui en el si de l'Església viu la comunió i la caritat que brollen del mateix Crist.

Però hi ha també un aspecte fonamental del seguiment de Crist: portar la creu. En l'evangeli trobem paraules claríssimes del mateix Jesús en què ens diu que no pot ser deixeble seu qui no pren la creu, la seva creu, la creu de cada dia i el segueix (Mt 10,38, 16,24; Mc 8,34; Lc 9,23; 14,27).

Aquestes paraules de Jesús són plenament actuals per a nosaltres, els seus deixebles del segle XXI. No podem oblidar mai que nosaltres som seguidors del qui va carregar la creu i va morir ajusticiat en la creu. La seva mort en la creu, però, no fou la conseqüència simplement d'unes conxorxes de lluita de poder; ni tampoc simplement un acte de solidaritat amb els qui sofreixen al llarg dels segles. La mort en creu de Crist és, per damunt de tot, prendre damunt seu el

pecat del món per alliberar-nos del poder del pecat i de la mort. *Jesús és la nostra pau* (Ef 2,14), *la nostra saviesa, la nostra justícia, la nostra santificació i la nostra redempció* (1Co 1,30).

El preu de la redempció, el preu de la llibertat de la humanitat és la vida oferta de Crist. Per això mateix, prendre la creu, portar la creu, significa «donar la vida». Aquest és el veritable cristià: el qui segueix Crist que dona la vida per amor al Pare i a tots els homes, germans seus.

Tot cristià que no entengui que la seva vocació és «donar la vida per Déu i pels germans», encara no sap ni les beceroles del seguiment de Crist. Ser cristià no significa viure acceptant tota realitat que neix del cor —de vegades malalt o seduït pels enganys del maligne— o que li és donada pel món sense discernir si aquesta s'adiu amb la creu de Crist i amb aquelles paraules de Crist: *Ningú no té un amor més gran que el qui dona la vida pels seus amics* (Jn 15,13)

El camí de la vida cristiana autèntica és el camí de la fidelitat i de la santedat i és també el camí de la felicitat i del goig profund; no n'hi ha cap altre. Aquest camí és pasqual: creu i resurrecció. Jesús l'ha recorregut davant nostre i per nosaltres. Ara ens pertoca a cada un de nosaltres, units a tots els germans que fan el mateix camí, tenir *la mirada fixa en Jesús, el qui ens ha de guiar pel camí de la fe i el qui la porta a la plenitud* (Hb 12,2), prendre la nostra creu de cada dia i seguir-lo.

Agenda litúrgica de la setmana

14 ■ Diumenge IV de Quaresma /

Cicle C. Santa Matilde, religiosa (†968).

Lectures: Josuè 5,9a. 10-12 / Salm 33 / 2Corintis 5,17-21 / Lluc 15,1-3, 11-32

Litúrgia de les hores: Setmana IV

15 ■ Dilluns. Santa Madrona, màrtir (s. X).

Lectures: Isaïes 65,17-21 / Salm 29 / Joan 4,43-54

16 ■ Dimarts. Sant Heribert, bisbe (970-1021). Santa Eusèbia, religiosa

(†680).

Lectures: Exequiel 47,1-9.12 / Salm 45 / Joan 5,1-16

17 ■ Dimecres. Sant Patrici bisbe (372-460).

Lectures: Isaïes 49,8-15 / Salm 144 / Joan 5,17-30

18 ■ Dijous. Sant Ciril de Jerusalem, bisbe i doctor de l'Església (†386). Sant Salvador d'Horta, religiós (1520-1567).

Lectures: Èxode 32,7-14 / Salm 104 / Joan 5,31-47

19 □ Divendres. Sant Josep, espòs de la Verge Maria.

Lectures: 2Samuel 7,4-5a.12-14a.16 / Salm 88 / Romans 4,13.16-18.22 / Mateu 1,16.18-21.24a

20 ■ Dissabte. Santa Teodòsia, màrtir (†307).

Lectures: Jeremies 11,18-20 / Salm 7 / Joan 7,40-53

21 ■ Diumenge V de Quaresma / Cicle C. Sant Nicolau de Flüe, monjo (†1487).

Lectures: Isaïes 43,16-21 / Salm

Museu Episcopal de Vic: «La princesa sàvia. Les pintures de santa Caterina de la Seu d'Urgell»

Es tracta d'una exposició temporal que aplega un conjunt romànic excepcional en la seva totalitat. S'inaugurarà el dissabte vinent, 20 de març, i es podrà veure fins al 5 de juliol. La present informació ha estat facilitada pel servei de premsa del Museu Episcopal de Vic (MEV).

«La princesa sàvia. Les pintures de santa Caterina de la Seu d'Urgell» és una exposició que permetrà veure al MEV, de forma conjunta i per primera vegada des de fa molts anys, un conjunt romànic de gran qualitat. Aquest retrobament dels diversos fragments ha permès de reconstruir la seva localització original i explicar, a través de l'obra, les peculiaritats de la iconografia occidental de santa Caterina —imatge del triomf del dogma catòlic sobre els càtars—, així com les transformacions artístiques del segle XIII a Catalunya i, concretament, la frontera entre el romànic tardà i l'arribada del gòtic lineal. Aquest conjunt o cicle pictòric va ser descobert i arrencat a principis del segle XX; actualment es troba fragmentat en tres parts disperses entre el MEV, el MNAC i l'Abeggstiftung, a Riggisberg, Suïssa.

Aplegar els tres fragments dispersos de les pintures de santa Caterina de la Seu d'Urgell és un fet extraordinari que ha permès al MEV i al MNAC estudiar el conjunt en tota la seva complexitat. De fet, l'estudi d'aquestes pintures ha posat en relleu la influència de la miniatura parisenca de l'època de sant Lluís (1226-1270) en aquest cicle pictòric, la qual cosa, segurament, converteix les pintures de santa Caterina de la Seu d'Urgell en el primer ressò del gòtic lineal a Catalunya. Aquest fet ha permès

d'avançar algunes dècades la data que fins ara s'admetia per a la introducció del gòtic lineal en les arts pictòriques catalanes. Pintat entre 1242 i 1255 per a decorar la capella de la catedral de la Seu d'Urgell dedicada a aquesta santa, va quedar ocult, a mitjan segle XVII, darrere un retaule barroc i no va ser redescobert fins a principis de segle XX. Poc després de la seva descoberta va ser arrencat i venut al mercat internacional en tres parts independents.

La mostra presenta un recorregut per quatre àmbits:

—El primer: *El lloc*. Descriu la sistematització de la capella abans dels arrencaments. En el seu emplaçament original, les pintures decoraven una absidiola de la catedral de la Seu d'Urgell, un dels edificis més espectaculars de l'anomenat romànic ple a Catalunya.

—El segon: *El cicle pintat*. Presenta la llegenda de santa Caterina, considerada a l'edat mitjana un exemple de saviesa i venerada pels frares dominicans, defensors per antonomàsia de l'ortodòxia catòlica contra els heretges. De fet, el programa iconogràfic de la capella de Santa Caterina de la Seu d'Urgell fa referència a l'hegemonia de l'ortodòxia catòlica sobre l'heretgia càtara, heretgia defensada aleshores amb les armes per alguns dels senyors feudals de la diòcesi de la Seu d'Urgell, concretament pels vescomtes de Castellbò i els comtes de Foix. Coneixem els nombrosos saqueigs que aquests van dur a terme a les esglésies de la diòcesi a través del Memorial dels greuges, que s'exposa en aquest apartat.

—El tercer: *Un conjunt retrobat dispers*. Aplega els tres fragments de l'obra. En primer lloc, la *Disputa i arrest de santa Caterina* mostra el triomf dialèctic de la santa contra els pagans i estableix un paral·lelisme amb el conflicte entre els càtars i els frares dominicans en el segle XIII. Per la seva banda, el *martiri de santa Caterina* podia fer referència a la mort dels màrtirs dominicans a mans dels de-

Disputa i arrest de santa Caterina

fensors de l'heretgia càtara, ja que, de fet, les restes d'un dels primers religiosos morts en mans dels càtars, fra Bernat de Travesseres, descansaven als peus del cicle pictòric. L'escena del *Sant Sopar*, al seu torn, recull el moment precís de l'Eucaristia, negada pels càtars en el seu valor dogmàtic.

—El darrer: *La tècnica dels arrencaments*. Explica mitjançant un audiovisual com es van arrencar els grans conjunts de pintura mural romànica de Catalunya durant els anys vint i trenta del segle XX, mitjançant la tècnica coneguda com a *strappo*. Aquest procediment, desenvolupat a Itàlia, consistia a extreure la pel·lícula pictòrica del mur, mitjançant teles encolades a la superfície, i traspasar-la a un nou suport transportable. El conjunt pictòric de santa Caterina va ser arrencat entre els anys 1927 i 1933. L'audiovisual presenta també les peculiaritats de la tècnica pictòrica d'aquest cicle, fet a la calç i al tremp mitjançant un sistema a *secco*.

Aquesta exposició és un exemple de la voluntat d'aplegar esforços per al millor coneixement, estudi i difusió del romànic a Catalunya. Ajuda també a consolidar el projecte del MEV, que té com a objectiu el retrobament de conjunts romànics dispersos del nostre país. Aquest projecte s'inicià l'estiu del 2008 amb l'exposició *El cel pintat. El baldaquí de Tost*, que es pogué veure al MEV, i té com a objectiu aprofundir en l'estudi i el coneixement dels esmentats conjunts i oferir al públic la possibilitat d'admirar-ne la qualitat artística, mostrant-los tal com van ser concebuts.

Altres activitats del Museu Episcopal de Vic

» **Visites comentades a l'exposició «La princesa sàvia».** Dissabtes a les 11.30 h. Servei gratuït inclòs amb l'entrada a l'exposició. Durada: 30 minuts. Places limitades.

» **Visites comentades al Museu: «El recorregut medieval».** Visita comentada per l'art, la cultura i els costums del món medieval. Dissabtes i diumenges a les 12 h. Visita inclosa en el preu d'entrada al Museu.

» **Visites familiars: «Descobriu el món medieval».** Visita participativa amb la família a les col·leccions de romànic i gòtic. Primer dissabte de cada mes a les 17 h. A partir de 5 anys. Servei inclòs en el preu d'entrada al museu.

» **Expo-joc «La princesa sàvia».** Activitat familiar autònoma. Per a les famílies amb infants, proposem visitar l'exposició acompanyats d'un material preparat per a observar i jugar. Servei gratuït inclòs amb l'entrada a l'exposició. Demaneu-ho a recepció.

» **Jornades de portes obertes.** Entrada lliure a tot el Museu. Dimarts 18 de maig de 10 a 19 h amb motiu del Dia Internacional dels Museus. Dilluns 5 de juliol de 10 a 14 h amb motiu de la Festa Major de Vic.

» **Visita en línia.** Podeu fer una visita virtual per l'exposició *La princesa sàvia* a la web del MEV (www.museuepiscopalvic.com).

» Conferències

—*Les pintures de santa Caterina. De la dispersió al retrobament.* Dimecres 14 d'abril del 2010 a les 19,30 h, càrrec del professor Manuel Castiñeiras, comissari de l'exposició, i Judit Verdaguer, conservadora del MEV.

—*Catalunya i la dissidència càtara.* Dijous 6 de maig de 2010 a les 19,30 h, a càrrec de Carles Gascón Chopo, historiador.

